

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. rugpjūčio 27 d.
(OR. en)

10300/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0187 (NLE)

KS 1
UD 157

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės Ilzės JUHANSONĖS
gavimo data:	2020 m. rugpjūčio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2020) 398 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo* stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl to susitarimo III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ pakeitimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 398 final.

Pridedama: COM(2020) 398 final

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

Briuselis, 2020 08 24
COM(2020) 398 final

2020/0187 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo^{*} stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl to susitarimo III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ pakeitimo

^{*} Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal ES ir Kosovo* stabilizacijos ir asociacijos susitarimą įsteigtoje Stabilizacijos ir asociacijos taryboje dėl numatomo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamas ES ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo III protokolai, priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimas

Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimu¹ (toliau – Susitarimas) siekiama remti Kosovo pastangas plėtoti ekonominį ir tarptautinį bendradarbiavimą. Susitarimas įsigaliojo 2016 m. balandžio 1 d.

2.2. Stabilizacijos ir asociacijos taryba

Pagal Susitarimo 126 straipsnio nuostatas įsteigta Stabilizacijos ir asociacijos taryba gali nuspręsti iš dalies pakeisti III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ nuostatas (III protokolo 4 straipsnis). Stabilizacijos ir asociacijos taryba savo sprendimus ir rekomendacijas priima abiejų Šalių sutarimu.

2.3. Numatomas Stabilizacijos ir asociacijos tarybos aktas

Stabilizacijos ir asociacijos taryba kitame savo posėdyje arba pasikeisdama laiškais turi priimti sprendimą dėl III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ nuostatų pakeitimo (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – iš dalies pakeisti III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ nuostatas.

Numatomas aktas Šalims taps privalomas pagal Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo 128 straipsnį.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninėje konvencijoje (toliau – PEM konvencija arba Konvencija) išdėstytos nuostatos dėl prekių, kuriomis prekiaujama pagal atitinkamus Susitariančiųjų Šalių sudarytus susitarimus, kilmės. ES Konvenciją pasirašė 2011 m. birželio 15 d.

ES savo priėmimo dokumentus Konvencijos depozitarui deponavo 2012 m. kovo 26 d. Todėl Konvencija, taikant jos 10 straipsnio 2 dalį, ES įsigaliojo 2012 m. gegužės 1 d.

Konvencijos 6 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena Susitariančioji Šalis imasi tinkamų priemonių veiksmingam Konvencijos taikymui užtikrinti. Todėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimu

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

¹ OL L 71, 2016 3 16, p. 3.

įsteigta Stabilizacijos ir asociacijos taryba turėtų priimti sprendimą, kuriuo III protokole „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ nustatomos Konvencijos taisyklės. Tai daroma į keičiamą protokolą įtraukiant nuorodą į Konvenciją, pagal kurią ji bus taikoma.

Tuo pačiu metu, vykstant Konvencijos keitimo procesui, nustatytos naujos modernizuotos ir lankstesnės prekių kilmės taisyklės. Oficialius Konvencijos pakeitimus Susitariančiosios Šalys turi priimti vienbalsiai. Kadangi kai kurios Susitariančiosios Šalys vis dar prieštarauja pakeitimams, esama rizikos, kad jie bus priimti vėliau. Be to, atsižvelgiant į Susitariančiųjų Šalių skaičių ir į atitinkamas jų vidaus procedūras, reikalingas norint balsuoti dėl oficialaus priėmimo ir pasirengti iš dalies pakeistų taisyklių įsigaliojimui, neįmanoma nustatyti aiškaus pakeistos Konvencijos taikymo termino.

Dėl šių priežasčių, kol paaiškės keitimo proceso rezultatai, Kosovas paprašė leisti kuo greičiau pradėti taikyti iš dalies pakeistas taisykles kaip alternatyvą dabartinėms Konvencijos taisyklėms. Šis prašymas paaiškintas toliau.

Numatoma, kad šias alternatyvias kilmės taisykles ES ir Kosovas dvišaliu pagrindu pasirinktinai taikys laikinai, kol bus priimti ir įsigalios Konvencijos pakeitimai. Jas ketinama taikyti kaip alternatyvą Konvencijos taisyklėms, nes pastarosios nustatytos nedarant poveikio principams, nustatytiems atitinkamuose susitarimuose ir kituose susijusiuose dvišaliuose Susitariančiųjų Šalių susitarimuose. Taigi šios taisyklės nebus privalomos ir jas pasirinktinai galės taikyti ekonominės veiklos vykdytojai, norintys naudotis lengvatomis, kurios grindžiamos naujomis taisyklėmis, o ne Konvencijos nuostatomis. Jomis nesiekama pakeisti Konvencijos (ji ir toliau bus taikoma Susitariančiosioms Šalims) ir jos nepakeis pagal Konvenciją galiojančių Susitariančiųjų Šalių teisių ir pareigų.

Taryba turėtų nustatyti poziciją, kurios ES turi laikytis Stabilizacijos ir asociacijos taryboje.

Su dabartine Konvencija susiję siūlomi pakeitimai yra techninio pobūdžio ir nekeičia šiuo metu galiojančio protokolo dėl kilmės taisyklių esmės. Taigi jų poveikio vertinimo atlikti nebūtina.

3.1. Išsami informacija apie alternatyvias kilmės taisykles

Siūlomuose pakeitimuose dėl alternatyvių kilmės taisyklių įvedimo numatytos papildomos lankstumo priemonės ir modernizavimo elementai, dėl kurių Sąjunga jau susitarė kituose dvišaliuose susitarimuose (ES ir Kanados išsamiaje ekonomikos ir prekybos susitarime, ES ir Vietnamo laisvosios prekybos susitarime, ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarime ir ES ir Pietų Afrikos vystymosi bendrijos ekonominės partnerystės susitarime) arba lengvatų sistemose (bendrojoje lengvatų sistemoje). Pagrindiniai pakeitimai:

- a) Tik tam tikroje šalyje ar teritorijoje gauti produktai. Laivams taikomos sąlygos

Alternatyviose taisyklėse nustatytos vadinamosios laivams taikomos sąlygos yra paprastesnės ir suteikia daugiau lankstumo. Palyginti su dabartiniu tekstu (5 straipsnis), išbrauktos tam tikros sąlygos (t. y. konkretūs įgulai taikomi reikalavimai); kai kurios kitos sąlygos iš dalies pakeistos siekiant užtikrinti didesnę lankstumą (nuosavybė).

- b) Pakankamas apdorojimas arba perdirbimas. Vidurkis

Siūlomomis alternatyviomis taisyklėmis (4 straipsnis) eksportuotojui suteikiama galimybė prašyti muitinės leidimo apskaičiuoti kilmės statuso neturinčių medžiagų gamintojo kainą (*ex-works* kainą) ir vertę pagal vidurkį, siekiant atsižvelgti į sąnaudų ir valiutų kurso svyravimus. Tai eksportuotojams turėtų užtikrinti didesnę nuspėjamumą.

- c) Leistinasis nuokrypis

Dabartinis leistinasis nuokrypis (6 straipsnis) yra 10 % produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos).

Siūlomame tekste (5 straipsnis) žemės ūkio produktams nustatomas 15 % leistinasis nuokrypis nuo produkto neto masės, o pramonės produktams – 15 % leistinasis vertės nuokrypis nuo produkto gamintojo kainos (*ex-works* kainos).

Leistinasis svorio nuokrypis yra objektyvesnis kriterijus, o 15 % riba turėtų užtikrinti pakankamai švelnias sąlygas. Be to, taip užtikrinama, kad tarptautinis biržos prekių kainų svyravimas neturėtų įtakos žemės ūkio produktų kilmei.

d) Kumuliacija

Siūlomame tekste (7 straipsnis) išlaikoma nuostata dėl įstrižinės kumuliacijos taikymo visiems produktams su sąlyga, kad kumuliaciją taikantiems partneriams yra priimtinos tos pačios alternatyvios kilmės taisyklės. Be to, numatoma galimybė taikyti visišką bendrąją kumuliaciją visiems produktams, išskyrus Suderintos sistemos (SS) 50–63 skirsniuose išvardytus tekstilės gaminius ir drabužius.

Maža to, numatoma galimybė taikyti visišką dvišalę kumuliaciją SS 50–63 skirsniams priskiriamiems produktams. Galiausiai Sąjunga ir Kosovas turės galimybę susitarti išplėsti visiškos bendrosios kumuliacijos taikymo sritį – įtraukti ir SS 50–63 skirsniams priskiriamus produktus.

e) Apskaitos atskyrimas

Pagal dabartines taisykles (Konvencijos 20 straipsnis) muitinė gali leisti taikyti apskaitos atskyrimą tais atvejais, kai „atskirai laikant [...] medžiagas patiriamos didelės išlaidos ar kyla materialinių sunkumų“. Iš dalies pakeistoje taisyklėje (12 straipsnis) nustatyta, kad muitinė gali leisti taikyti apskaitos atskyrimo metodą „jei [...] naudojamos kilmės statusą turinčios ir jo neturinčios pakeičiamos medžiagos“.

Prašydamas leisti taikyti apskaitos atskyrimo metodą eksportuotojas nebeturės pagrįsti, kad laikant medžiagas atskirai patiriama didelių išlaidų ar kyla materialinių sunkumų; pakaks nurodyti, kad yra naudojamos pakeičiamos medžiagos.

Kilmės statusą turinčios ir jo neturinčios cukraus – medžiagos ar galutinio produkto – atsargos nebeturės būti laikomos fiziškai atskirtos.

f) Teritoriškumo principas

Pagal dabartines taisykles (12 straipsnis) tam tikras apdorojimo arba perdirbimo operacijas tam tikromis sąlygomis leidžiama atlikti už teritorijos ribų, išskyrus SS 50–63 skirsniams priskiriamų produktų, pvz., tekstilės gaminių, atveju. Siūlomose taisyklėse (12 straipsnis) tekstilės gaminiams išimties nebėra.

g) Nekeitimas

Siūloma nekeitimo taisyklė (14 straipsnis) sudaro švelnesnes sąlygas kilmės statusą turinčių produktų judėjimui tarp Susitariančiųjų Šalių. Ji turėtų padėti išvengti situacijų, kai produktų, dėl kurių kilmės statuso nekyla jokių abejonių, neleidžiama importuoti taikant lengvatinį tarifą, nes nėra tenkinami formalūs tiesioginio gabenimo nuostatos reikalavimai.

h) Draudimas taikyti sąlyginį apmokestinimą arba neapmokestinimą muitais

Pagal dabartines taisykles (15 straipsnis) bendras draudimo taikyti sąlyginį apmokestinimą principas taikomas medžiagoms, panaudotoms gaminant bet kurį produktą. Pagal siūlomas taisykles (16 straipsnis) draudimas panaikinamas visiems produktams, išskyrus medžiagas, panaudotas gaminant SS 50–63 skirsniams priskiriamus produktus. Vis dėlto tekste taip pat

nustatytos kai kurios draudimo taikyti sąlyginį apmokestinimą muitais šiems produktams išimtyms.

i) Kilmės įrodymas

Tekste vietoj dvejojo kilmės įrodymo (EUR.1 ir EUR.MED) nustatytas vieno tipo kilmės įrodymas (EUR.1 arba kilmės deklaracija) ir taip iš esmės supaprastinta sistema. Tai turėtų padėti ekonominės veiklos vykdytojams geriau laikytis reikalavimų ir išvengti klaidų dėl sudėtingų taisyklių, taip pat palengvinti valdymą muitinėms. Be to, tai neturėtų turėti įtakos kilmės įrodymų tikrinimo pajėgumams, kurie išlieka tokie patys.

Iš dalies pakeistose taisyklėse (17 straipsnis) taip pat numatoma galimybė susitarti dėl registruotųjų eksportuotojų sistemos (REX) taikymo. Šie bendroje duomenų bazėje registruoti eksportuotojai patys bus atsakingi už pareiškimų apie prekių kilmę surašymą, taigi nebereikės taikyti patvirtintų eksportuotojų procedūros. Pareiškimas apie prekių kilmę turės tokią pačią teisinę galią kaip ir kilmės deklaracija arba EUR.1 judėjimo sertifikatas.

Be to, iš dalies pakeistose taisyklėse numatyta galimybė susitarti dėl kilmės įrodymų, kurie išduodami ir (arba) pateikiami elektroninėmis priemonėmis, naudojimo.

Kad būtų galima atskirti produktus, kuriems kilmės statusas suteiktas pagal alternatyvias taisykles, nuo produktų, kuriems kilmės statusas suteiktas pagal Konvenciją, alternatyviomis taisyklėmis pagrįstuose kilmės sertifikatuose arba sąskaitos faktūros deklaracijose turės būti pateikiamas įrašas, nurodantis taikytas taisykles.

j) Kilmės įrodymo galiojimas

Kilmės įrodymo galiojimo laikotarpį siūloma pratęsti nuo 4 iki 10 mėnesių. Tai taip pat turėtų sudaryti švelnesnes sąlygas kilmės statusą turinčių produktų judėjimui tarp Šalių.

3.2. Sąrašo taisyklės

3.2.1. Žemės ūkio produktai

a) Vertė ir svoris

Kilmės statuso neturinčių medžiagų apribojimai buvo išreikšti tik verte. Siekiant išvengti kainų ir valiutos kurso svyravimų, naujos ribos išreikštos svoriu (pvz., ex 19, 20 skirsniai arba 2105, 2106 pozicijos), kartu išbraukiant kai kuriuos cukrui taikomus apribojimus (pvz., 8 skirsnis arba SS 2202).

Alternatyviomis taisyklėmis padidinta svorio riba (nuo 20 % iki 40 %) ir numatyta galimybė kai kurių pozicijų atveju rinktis vertę arba svorį. Pakeitimai susiję su šiais SS skirsniais ir pozicijomis: ex 1302, 1704 (pagal alternatyvią taisyklę pasirenkamas svoris arba vertė), 18 (1806 – pagal alternatyvią taisyklę pasirenkamas svoris arba vertė), 1901.

b) Pritaikymas prie tiekimo praktikos

Kitiems žemės ūkio produktams (t. y. aliejams, riešutams, tabakui) taikomos lankstesnės taisyklės, pritaikytos prie ekonominių realijų, ypač tai pasakytina apie SS 14, 15, 20 (įskaitant 2008 poziciją), 23 ir 24 skirsnius. Alternatyviomis taisyklėmis užtikrinama regioninio ir pasaulinio tiekimo pusiausvyra, pvz., 9 ir 12 skirsnių atveju. Taip pat supaprastintos taisyklės (sumažinta išimčių) 4, 5, 6, 8, 11 ir ex 13 skirsniuose.

3.2.2. Pramonės produktai (išskyrus tekstilės gaminius)

Kompromisiniame pasiūlyme yra esminių pakeitimų, palyginti su dabartinėmis taisyklėmis:

- daugelio produktų atveju pagal dabartines atitinkamų skirsnių taisykles taikoma dviguba kumuliacinė sąlyga. Ji bus pakeista tik viena sąlyga (SS 74, 75, 76, 78 ir 79 skirsniai);

- išbraukta daug specialių taisyklių, kuriomis nukrypstama nuo atitinkamų skirsnių taisyklių (SS 28, 35, 37, 38 ir 83 skirsniai). Dėl šio horizontaliesnio požiūrio veiklos vykdytojams ir muitinėms bus paprasčiau dirbti;

- į dabartines atitinkamų skirsnių taisyklės įtraukiamos alternatyvios taisyklės, kurios eksportuotojui suteikia daugiau galimybių pasirinkti, kaip tenkinti kilmės kriterijų (27, 40, 42, 44, 70 ir 83, 84 ir 85 skirsniai).

Visais šiais pakeitimais atnaujinamos ir modernizuojamos sąrašo taisyklės ir dėl to apskritai bus lengviau atitikti kriterijus, kad produktas įgytų kilmės statusą. Be to, minėta galimybė taikyti tam tikro laikotarpio vidurkį apskaičiuojant kilmės statuso neturinčių prekių gamintojo kainą (*ex-works* kainą) ir vertę eksportuotojams sudarys dar paprastesnes sąlygas.

3.2.3. Tekstilės gaminiai

Nustatytos naujos tekstilės gaminių ir drabužių laikinojo išvežimo perdirbti ir leistinių nuokrypių taikymo galimybės. Be to, šiems produktams (ypač audiniams, kuriuos taps lengviau gauti) nustatyti nauji kilmės statuso suteikimo procesai. Galiausiai šiems produktams bus taikoma ir visiška dvišalė kumuliacija. Tokia kumuliacija leis atsižvelgti į atliktas tekstilės medžiagų perdirbimo operacijas (t. y. audimą, verpimą ir t. t.), susijusias su gamybos procesu kumuliacijos zonoje.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigta organė, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“².

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Stabilizacijos ir asociacijos taryba yra susitarimu, būtent Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Stabilizacijos ir asociacijos taryba, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo 128 straipsniu.

Numatomu aktu Susitarimo institutinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

² 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomi pakeitimai, susiję su alternatyvių kilmės taisyklių įvedimu, grindžiami kilmės taisyklių modernizavimo principu siekiant jas suderinti su naujomis tendencijomis, nustatytomis neseniai sudarytuose laisvosios prekybos susitarimuose. Iš dalies pakeistos PEM konvencijos taisyklės daugiausia apima tokius muitinės procedūrų paprastinimo elementus ir modernizavimo elementus kaip:

Pakankamas apdorojimas arba perdirbimas. Vidurkis. Produktų gamintojo kainos (*ex-works* kainos) ir kilmės statuso neturinčių medžiagų vertės apskaičiavimas pagal vidurkį atsižvelgiant į rinkos svyravimus eksportuotojams užtikrina didesnę nuspėjamumą.

Kilmės įrodymas. Kilmės įrodymas bus supaprastintas, nes bus naudojamas tik vieno tipo – EUR1 – kilmės sertifikatas.

Kilmės įrodymo galiojimas. Galiojimo laikotarpis pailginamas nuo 4 iki 10 mėnesių ir taip sudaromos švelnesnės sąlygos kilmės statusą turinčių produktų judėjimui.

Šie PEM konvencijos pakeitimai neturi apčiuopiamo poveikio ES biudžetui, kadangi jų taikymo sritis daugiausia susijusi su palankesnių prekybos sąlygų sudarymu ir šiuolaikinės muitinių praktikos konsolidavimu. Jie suteikia galimybę sudaryti neprivalomas palankesnes sąlygas tose srityse, kurios ir toliau priklauso valdžios institucijų kompetencijai, tačiau nedaro poveikio taisyklių esmei (apskaitos atskyrimui, prekių kilmės įrodymams, vidurkio nustatymui). Vieni paprastinimo aspektai (pvz., laivams taikomų kriterijų sumažinimas) užtikrina didesnę nuspėjamumą, nes panaikinamos sąlygos, kurias muitinei šiuo metu sunku kontroliuoti, o kiti aspektai (nekeitimas) yra susiję su logistika ir nedaro poveikio taisyklių esmei.

Nors sąlyginio apmokestinimo muitais nuostatos iš dalies keičiamos, draudimas taikyti sąlyginį apmokestinimą muitais išlieka tekstilės gaminių ir drabužių sektoriuje, kuris tebėra vienas iš pagrindinių prekybos PEM zonoje sektorių. Iš dalies pakeistomis taisyklėmis kodifikuojamas *status quo* – išlaikomas kai kuriose Susitariančiose Šalyse šiuo metu taikomas draudimas. Siūlomu platesniu visiškos kumuliacijos taikymu PEM zonoje siekiama stiprinti esamus prekybos modelius joje ir jų papildomumą, tačiau tai neturėtų daryti didelio poveikio ES renkamiems muitams, nes produktai, kuriems taikoma kumuliacija, turės atitikti jiems taikomą pridėtinės vertės zonoje reikalavimą, kad būtų galima pasinaudoti lengvatomis, kaip dabar ir yra.

Žemės ūkio ir perdirbtų žemės ūkio produktų sektoriui taikomų sąrašo taisyklių pakeitimus iš esmės sudaro pritaikyta metodika, nedaranti poveikio taisyklių esmei. Dabartinės ribos, šiuo metu išreikštos verte, bus išreikštos svoriu. Šis kriterijus objektyvesnis, taigi muitinei lengviau kontroliuoti jo taikymą. Konkretiems pramonės produktams taikomų taisyklių paprastinimo poveikis pajamoms iš muitų turėtų būti nedidelis, nes daugeliu atvejų dėl to gali labiau keistis tiekimo šaltiniai, o ne augti lengvatinis importas iš PEM šalių, pakeisdamas importą, kuriam anksčiau buvo taikomi importo muitai. Todėl šių pakeitimų poveikis pajamoms iš importo muitų nėra kiekybiškai įvertinamas. Kalbant apie prekybą ir jos poveikį lengvatų taikymui, naujose taisyklėse numatyti palengvinimai orientuoti į visos zonos (pavyzdžiui, tekstilės sektoriaus, kuriame lengvatos jau taikomos labai plačiai) ekonominę integraciją. Patobulintomis tekstilės gaminių ir kumuliacijos taisyklėmis iš esmės siekiama padidinti jau esamą regiono integraciją ir medžiagų prieinamumą zonoje, o ne leisti importuoti didesnę kiekį kilmės statuso neturinčių medžiagų iš zonai nepriklausančių šalių.

6. SIŪLOMO AKTO SKELBIMAS

Stabilizacijos ir asociacijos tarybos aktu bus iš dalies pakeistas Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, įsteigtoje Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo* stabilizacijos ir asociacijos susitarimu, dėl to susitarimo III protokolo „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“ pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga Tarybos sprendimu (ES) 2016/342¹ sudarė Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (toliau – Susitarimas) ir jis įsigaliojo 2016 m. balandžio 1 d.;
- (2) į Susitarimą įtrauktas III protokolas „Dėl sąvokos „produktų kilmė“ apibrėžties ir administracinio bendradarbiavimo metodų“. Remiantis to protokolo 4 straipsniu, pagal Susitarimo 126 straipsnį įsteigta Stabilizacijos ir asociacijos taryba (toliau – Stabilizacijos ir asociacijos taryba) gali nuspręsti iš dalies pakeisti to protokolo nuostatas;
- (3) Stabilizacijos ir asociacijos taryba kitame savo posėdyje turi priimti sprendimą dėl III protokolo pakeitimo;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, nes Stabilizacijos ir asociacijos tarybos sprendimas bus privalomas Sąjungai;
- (5) Sąjunga Tarybos sprendimu 2013/93/ES² sudarė Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninę konvenciją (toliau – Konvencija) ir ji Sąjungoje įsigaliojo 2012 m. gegužės 1 d. Konvencijoje išdėstytos nuostatos dėl prekių, kuriomis prekiaujama pagal atitinkamus Susitariančiųjų Šalių sudarytus susitarimus, kilmės; jos taikomos nedarant poveikio tuose susitarimuose nustatytiems principams;

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

¹ 2016 m. vasario 12 d. Tarybos sprendimas dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo sudarymo Sąjungos vardu (OL L 71, 2016 3 16, p. 1).

² 2011 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas 2013/93/ES dėl Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos pasirašymo Europos Sąjungos vardu (OL L 54, 2013 2 26, p. 4).

- (6) Konvencijos 6 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena Susitariančioji Šalis turi imtis tinkamų priemonių veiksmingam Konvencijos taikymui užtikrinti. Todėl Stabilizacijos ir asociacijos taryba turėtų priimti sprendimą, kuriuo į Susitarimo III protokolą įtraukiama nuoroda į Konvenciją;
- (7) po diskusijų dėl Konvencijos pakeitimo nustatytos naujos modernizuotos ir lankstesnės kilmės taisyklės, kurios turi būti įtrauktos į Konvenciją. Sąjunga ir Kosovas išreiškė norą kuo greičiau pradėti alternatyviai taikyti naujas taisykles dvišaliu pagrindu kartu su dabartinėmis taisyklėmis, kol paaiškės galutiniai keitimo proceso rezultatai;
- (8) kumuliacijos zonoje, kurią sudaro ELPA valstybės, Farerų Salos, Europos Sąjunga, Turkija, stabilizacijos ir asociacijos proceso dalyvės, Moldovos Respublika, Gruzija ir Ukraina, turėtų būti išlaikyta galimybė tuo atveju, kai tarp šių partnerių taikoma įstrižinė kumuliacija, nukrypstant nuo Konvencijos nuostatų vietoj EUR-MED judėjimo sertifikatų arba EUR-MED kilmės deklaracijos naudoti EUR.1 judėjimo sertifikatus arba kilmės deklaraciją,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Stabilizacijos ir asociacijos taryboje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Stabilizacijos ir asociacijos tarybos akto projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*